

TRONG ĐIỀU TRA DOANH NGHIỆP NĂM 2022

Điều tra doanh nghiệp là một trong các cuộc điều tra thống kê quốc gia được thực hiện hàng năm nhằm thu thập các thông tin phục vụ công tác quản lý, hoạch định chính sách, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội, phát triển doanh nghiệp. Kết quả của điều tra này còn được sử dụng để tổng hợp và biên soạn các chỉ tiêu trong Hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia.

Điều tra doanh nghiệp năm 2022 được thực hiện theo Quyết định 966/QĐ-TCTK của Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê về việc tổ chức Điều tra doanh nghiệp nănghiệp. Đây là cuộc điều tra chọn mẫu kết hợp với việc lập danh sách toàn bộ doanh nghiệp với một số thông tin chung của doanh nghiệp, quy mô mẫu của cuộc điều tra là 12% tổng số doanh nghiệp đang hoạt động sản xuất kinh doanh. Đơn vị điều tra là các doanh nghiệp được thành lập và chịu sự điều tiết của Luật doanh nghiệp, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã, quý tín dụng nhân dân thuộc các ngành kinh tế (trừ ngành hoạt động của Đảng cộng sản, tổ chức chính trị xã hội, quản lý nhà nước, an ninh quốc phòng, đảm bảo xã hội bắt buộc). Thời gian

thu thập thông tin tại các doanh nghiệp từ ngày 15/4/2022 đến ngày 20/5/2022, thời kỳ số liệu của cuộc điều tra là kết quả hoạt động sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp trong năm 2021.

Điều tra doanh nghiệp năm 2022 được thực hiện trong bối cảnh Tổng điều tra kinh tế năm 2021 đã được hoàn thành, toàn bộ doanh nghiệp được điều tra để thu thập thông tin giúp cho việc tổng hợp thông tin và lập dàn chọn mẫu cho Điều tra doanh nghiệp năm 2022. Bên cạnh đó, dữ liệu về báo cáo tài chính được sử dụng để cập nhật thông tin phục vụ cho công tác chọn mẫu doanh nghiệp để thu thập thông tin của cuộc điều tra. Để nâng cao chất lượng thông tin điều tra, đáp ứng nhanh nhu cầu thông tin và nâng cao hiệu quả chi phí của cuộc điều tra, Điều tra doanh nghiệp năm 2022 có một số điểm đổi mới như sau:

(1) Cải tiến về nội dung và cách tiếp cận thu thập thông tin điều tra

Song song với việc thu thập thông tin hàng năm phục vụ đánh giá tình hình sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp để so sánh theo thời gian, Điều tra

doanh nghiệp năm 2022 thu thập bổ sung một số thông tin phục vụ biên soạn các chỉ tiêu liên quan đến tài khoản quốc gia, kinh tế số, thương mại điện tử, sản xuất sản phẩm số. Các thông tin này giúp bổ sung nguồn thông tin còn thiếu phục vụ biên soạn các chỉ tiêu thống kê quốc gia.

Cụ thể, Điều tra doanh nghiệp năm 2022 bổ sung các câu hỏi phản ánh về tình hình bán hàng qua thương mại điện tử qua Website, ứng dụng trên điện thoại, sàn giao dịch điện tử, mạng xã hội, ... Điều tra bổ sung thông tin thu thập về hoạt động sản xuất các sản phẩm ở định dạng kỹ thuật số; thông tin về tài sản cố định của doanh nghiệp và một số thông tin cơ bản của doanh nghiệp hoạt động vì mục đích giải quyết vấn đề xã hội, môi trường vì lợi ích cộng đồng nhằm phục vụ biên soạn các chỉ tiêu kinh tế phân tử theo khu vực thể chế.

Điều tra doanh nghiệp năm 2022 hỏi thông tin về sản phẩm sản xuất của doanh nghiệp tương tự như Tổng điều tra kinh tế năm 2021 thay cho việc tiếp cận theo ngành kinh tế như đã thực hiện từ năm 2020 trở về trước. Việc thu thập thông tin liên quan đến sản phẩm sản xuất của doanh nghiệp

để xác định ngành sản phẩm và ngành kinh tế sẽ giúp cho doanh nghiệp dễ trả lời hơn và sát với thực tế sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp.

Mặc dù, với một số cải tiến trong Điều tra doanh nghiệp năm 2022 như đã nêu trên nhưng kết quả của cuộc điều tra này không tổng hợp chỉ tiêu đến cấp huyện, do vậy quy trình thu thập thông tin không thực hiện đối với địa điểm sản xuất kinh doanh trực thuộc doanh nghiệp mà chỉ tiến hành thu thập thông tin đến các chi nhánh trực thuộc doanh nghiệp.

(2) Sử dụng kết hợp dữ liệu hành chính với dữ liệu điều tra

Sử dụng dữ liệu hành chính trong công tác thống kê là xu thế tất yếu và được ngành Thống kê đặc biệt quan tâm giúp bổ sung hoặc thay thế các thông tin thu thập từ các cuộc điều tra thống kê.

Điều tra doanh nghiệp năm 2022 sử dụng triệt để các dữ liệu hành chính, đặc biệt cơ sở dữ liệu của Bộ Tài chính (Tổng cục Thuế) nhằm giảm thiểu các thông tin yêu cầu thu thập trong điều tra doanh nghiệp năm 2022. Cụ thể: Loại bỏ một số chỉ tiêu về kết quả sản xuất kinh doanh (SXKD), tài sản nguồn vốn do thu được từ dữ liệu hành chính chỉ tiến hành thu thập các thông tin không có trong dữ liệu báo cáo tài chính. Cụ thể:

- Tổng cục Thống kê đã sửa dụng dữ liệu về đăng ký Thuế do Tổng cục Thuế cung cấp và kết hợp với dữ liệu Tổng điều tra kinh tế năm 2021 để làm dần mẫu tiến hành chọn mẫu cho điều tra doanh nghiệp năm 2022.

- Thông tin từ tờ khai Thuế hàng tháng, hàng quý được cập nhật vào dần chọn mẫu để tiến hành chọn mẫu đảm bảo độ chính xác cao hơn trong việc lựa chọn mẫu điều tra so với các năm trước đây.

- Sử dụng triệt để dữ liệu từ báo cáo tài chính của doanh nghiệp do Tổng cục Thuế cung cấp để giảm tải các thông tin cần thu thập trong phiếu điều tra. Toàn bộ các thông tin đã có trong báo cáo tài chính sẽ không được tiến hành thu thập trong phiếu điều tra doanh nghiệp năm 2022.

(3) Ứng dụng công nghệ thông tin

Sau thành công về ứng dụng công nghệ thông tin trong Tổng điều tra dân số và nhà ở năm 2019 và Tổng điều tra kinh tế năm 2021, đồng thời với quyết tâm đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong các cuộc điều tra thống kê, Điều tra doanh nghiệp năm 2022 tiếp tục ứng dụng triệt để công nghệ thông tin vào tất cả các công đoạn của cuộc điều tra: Từ công tác chuẩn bị, thu thập thông tin, xử lý và công bố kết quả điều tra. Theo đó, trong khâu thu thập thông tin doanh nghiệp sẽ trực tiếp đăng nhập vào hệ thống qua trang web thongkedoanhnghiep@gso.gov.vn để kê khai thông tin. Điều tra viên sẽ hỗ trợ doanh nghiệp về thông tin đăng nhập, nghiệp vụ và hướng dẫn cách điền thông tin.

Tuy nhiên, với phương pháp thu thập thông tin trực tuyến, ý thức tự giác chấp hành pháp luật, cung cấp thông tin điều tra thống kê của từng doanh nghiệp cần được phát huy. Thực tế, đa phần các doanh nghiệp nghiêm chỉnh chấp hành Luật Thống kê, thực hiện cung cấp thông tin theo yêu cầu. Tuy nhiên, vẫn còn không ít doanh nghiệp cố tình trốn tránh, chây ì không cung cấp thông tin hoặc cung cấp chiếu lệ, không đầy đủ, không chính xác, không kịp thời,...

Việc ứng dụng công nghệ thông tin giúp nâng cao chất lượng

số liệu, nắm bắt thông tin về tiến độ điều tra thực tế và kiểm soát chất lượng điều tra kịp thời, tăng cường tính minh bạch và chặt chẽ trong các quy trình sản xuất thông tin thống kê. Từ đó việc xử lý, tổng hợp có thể rút ngắn được thời gian giúp cho việc công bố kết quả điều tra được sớm hơn. Ứng dụng công nghệ thông tin trong điều tra doanh nghiệp năm 2022 được áp dụng cụ thể:

- Xây dựng hệ thống thu thập thông tin trực tuyến đảm bảo cho các doanh nghiệp đăng nhập vào hệ thống cung cấp thông tin một cách thuận lợi.

- Ứng dụng các cảnh báo logic, các bước nhảy và hướng dẫn người cung cấp thông tin điền thông tin theo đúng nội dung và số liệu cần thu thập.

- Xây dựng hệ thống tích hợp dữ liệu điều tra với dữ liệu báo cáo tài chính do ngành Thuế cung cấp để có được bộ dữ liệu đầy đủ phục vụ tổng hợp các chỉ tiêu thống kê.

- Toàn bộ công tác kiểm tra, xử lý làm sạch được thực hiện trên hệ thống chung của điều tra doanh nghiệp, tất cả dữ liệu được lưu trữ tập trung và xử lý đồng bộ trên cùng một nền tảng và cùng một ứng dụng.

Điều tra doanh nghiệp năm 2022 là một cuộc điều tra quy mô lớn, thời gian thực hiện không dài với nhiều nội dung chuyên sâu để giúp tổng hợp bức tranh chung về tình hình sản xuất kinh doanh của các doanh nghiệp trên cả nước. Do vậy, sự tham gia và đồng hành của các doanh nghiệp trong việc cung cấp thông tin đầy đủ, chính xác theo tình hình thực tế tại doanh nghiệp là rất quan trọng, góp phần vào thành công của cuộc điều tra.

Nguồn: Cục Thu thập dữ liệu và Ứng dụng CNTT thống kê - TCTK